

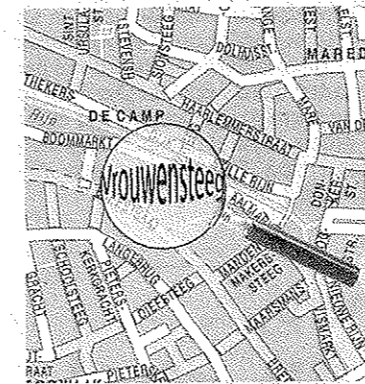
De steeg van Maria

Waar komt de naam Lombardsteeg vandaan? Waarom heeft Leiden een Schagensteeg? Wie woonde er in de Bouwelouwensteeg? Waar heeft de Spijkerboorsteeg zijn naam aan te danken? Hoeveel Molensteegen waren er vroeger in Leiden? Op deze en andere vragen geeft de historische serie Langs Leidse Stegen een antwoord.
Vandaag: de Vrouwesteeg

De Vrouwesteeg begint in de Haarlemmerstraat, tussen Sacha en Eyes and More, en komt uit in de Breestraat op de hoek van Minerva. Het is een steeg met een divers winkelaanbod. Of je nu op zoek bent naar Italiaanse of Russische delicatessen, platen, cd's of dvd's, postzegels of munten, natuurvoedingsmiddelen of parket, een nieuw kapsel, een nieuwe fiets of alleen maar een kopje koffie, in de Vrouwesteeg vind je het allemaal. Tot december vorig jaar was hier ook het bekende rock- en bluescafé Hunky Dory te vinden, maar dat heeft inmiddels helaas zijn deuren moeten sluiten.

Lange tijd was er trouwens nog een Vrouwesteeg in Leiden, namelijk tussen de Hogewoerd en het Levendaal. In 1903 besloot de gemeenteraad echter om een eind te maken aan de verwarring tussen een aantal gelijknamige stegen in Leiden en bij die gelegenheid werd deze laatste Vrouwesteeg omgedoopt tot de Nieuwebrugsteeg.

De Vrouwesteeg is de enige steeg in Leiden die zich aan weerszijden van de Rijn uitstrekt, verbonden door de recent gerestaureerde Kippenbrug. Een voorloper van deze brug werd al in 1324 aangelegd om voor de lokale bevolking een verbinding tussen de stad en het Marendorp te maken. Het tussen de Rijn en de Haarlemmerstraat gelegen deel van de Vrouwesteeg, vroeger ook wel de Lange Vrouwesteeg genaamd, was toen nog gewoon het einde van de Maredijk. Het deel van de steeg tussen de Rijn en de Breestraat, dat eertijds de Korte Vrouwesteeg heette, werd waarschijnlijk gelijktijdig met de brug aangelegd. De brug, die op last van de Hollandse graaf aanvankelijk overigens alleen in de lente en de herfst toegankelijk was, verving vermoedelijk een veerpontje dat zijn passagiers van de kop van

de Maredijk naar de stad overzette en vice versa. Het gewone reizigersverkeer moest gebruik blijven maken van de met tol belaste Grote Brug of Visbrug bij de Maarsmansteeg.

Nadat in de jaren veertig van de veertiende eeuw in het gestaag groeiende Marendorp de Onze Lieve Vrouwekerk was gebouwd, waarvan nog steeds gecultiveerde resten en contouren te zien zijn op het nabijgelegen Vrouwenkerkhof, werden zowel de steeg als de toen nog nieuwe brug over de Rijn naar deze kerk vernoemd. De steeg heette oorspronkelijk de Onze Lieve Vrouwesteeg en de brug de Onze Lieve Vrouwebrug. In het dagelijks gebruik werd de naam van de steeg al snel verkort tot Vrouwesteeg. Vrouwe verwijst hier dus eigenlijk naar één enkele vrouw, namelijk Maria, de moeder van Jezus.

De op enig moment toegevoegde tussen-n hoort dan ook eigenlijk niet in de naam van de steeg thuis. De brug werd ook wel de Vrouw(en)steegbrug genoemd. In de negentiende eeuw werd deze naam vanwege de nabijheid van de pluimveemarkt veranderd in Kippenbrug.

TANNEKE SCHOONHEIM

dr. Schoonheim werkt op Instituut voor Nederlandse Lexicologie in Leiden.
Reageren: tanneke.schoonheim@inl.nl

VROUWENSTEEG

